

REIZEN-route van de Olympus naar Pilon

DOOR DE ACHTERTUIN VAN ZEUS

Onder een dikke laag geschiedenis liggen de voetsporen van koning Philippus, Zeus, zwevende monniken en centauren te wachten op bezoek. REIZEN doorsneed de stilte van Noord-Griekenland.

TEKST: CHRIS-JAN VAN DER HEIJDEN © FOTOGRAFIE: HARM JAN VAN DIJK

THESSALONIKI-VERGINA 103 KM

☉ **De route:** vanaf Thessaloniki-rondweg snelweg naar Katerini/Athene aanhouden. Afslag Veria nemen en vlak voor Veria borden Vergina aanhouden.

☉ **De hoogtepunten:** museum met vondsten uit Vergina.

In 1984 deed de Griekse archeoloog Manolis Andronikos in de heuvels bij Veria een ontdekking die de archeologische wereld verbijsterde. 'Na het openen van de sarcofaag zagen we iets onvoorstelbaars. Een geheel intacte kist van massief goud. Onze ogen sprongen bijna uit onze kassen. Het leek erop dat we een koninklijke tombe van Philippus II van Macedonië hadden gevonden. Ik hield de botten van de vader van Alexander de Grote in mijn handen!'

Andronikos was stomverbaasd. In al die eeuwen dat er in Griekenland grote tempelcomplexen waren blootgelegd, was er nooit een echt grote schat gevonden. Maar uit de graftombes van Vergina bleven maar kostbaarheden naar boven komen. De weelde van de Macedonische koningen bleek ongekend.

In het aardedonker gloeit het goud op. De graven van Vergina zijn omgebouwd tot een ondergronds museum. Als mijn ogen aan de duisternis zijn gewend, zijn het twee massief gouden kisten waar ik vol ongeloof naar blijf staren. Philippus II werd in 336 voor Christus vermoord, maar zijn gouden sarcofaag lijkt gisteren te zijn gemaakt. Geen krasje zit erop. Ook de twee perfect geconserveerde kransen met gouden eikenbladeren – een klein tikje zou de fragiele blaadjes al doen afbreken – bewijzen dat de schatten meer dan 2000 jaar onaangeroerd op hun ontdekking hebben liggen wachten.

Gelukkig maar. Want het begin van deze route was even slikken. Wie Vergina wil bezoeken moet zich eerst een weg banen door een weinig aansprekend agrarisch gebied waar de lokale passie het bouwen van tankstations lijkt. Als de bovengrondse ruïnes dan ook nog nauwelijks meer dan wat groezelige fundamenten blijken te zijn, willen we al bijna een streep door Vergina zetten. Totdat we ondergronds gaan. Koning

Philippus kent in Griekenland zijn gelijke niet. Met het landschap komt 't trouwens wel goed, deze route. In de verte zien we de Olympus al majestueus boven alles uit torenen. Zeus roept.

VERGINA-DION-DE OLYMPUS 98 KM

☉ **De route:** vanaf Vergina via dorpjes Meliki en Eginio weer naar snelweg Katerini/Athene. Neem afslag Dion. Via Dion naar Litochoro en van daaruit naar de Olympus.

☉ **De hoogtepunten:** opgravingen Dion, de Olympusberg.

Aan de voet van de Olympus bouwden de Macedoniërs hun godenstad Dion. Van de tempels voor Zeus, Demeter, Artemis en Isis staat weinig meer overeind, maar in Dion hangt wel de sfeer die we misten in Vergina. Tussen smalle stroompjes en kleine meertjes zwerf je hier in alle rust door de Oudheid. Uitgestrekte akkers met zuilen, oude wegen, mozaïeken en onder water gelopen tempels. Extra attractie is de vrouwelijke opzichter die vanuit een soort badmeesterstoel het terrein overziet en met een scheidsrechtersfluitje overtreders buiten de paden tot de orde roept. Tenminste, als ze wakker is.

De tempels van Dion waren bedoeld om de goden gunstig te stemmen, een doel dat verrassend snel begrijpelijk wordt als we op de hellingen van de Olympus rijden. Binnen een kwartier verandert de strakblauwe hemel in leigrijs. Het bergklimaat is berucht om haar wispelturigheid. Als we voor een wandeling uitstappen bij het klooster van Agios Dionisos scheren de bliksemflitsen al door de lucht en doet een donderslag de autodeuren trillen. Zeus laat even merken dat hij nog steeds de lakens uitdeelt. Jaarlijks slachtoffer hij enkele wandelaars die deze hoogste berg (2917 meter) van Griekenland onderschatten. Onderkoeld of verdwaald moeten ze door reddingsteams van de hellingen worden geplukt.

Maar Zeus is de kwaadste niet. Net zo snel als de onweersbui kwam opzetten, is de stralende zon weer terug en onthult de berg haar schoonheid. Dicht beboste flanke

ken afgewisseld met zeeën aan wilde bloemen. De flora van de Olympus trekt al sinds de 19de eeuw wetenschappers. In de vier vegetatiezones groeien meer dan 1700 plantensoorten en er zijn maar liefst 23 planten die nergens anders ter wereld groeien.

'Dit is de mooiste berg van Europa om wandelingen te maken.' We komen botanicus Dimitri Kalotsidis tegen op onze wandeling vanuit Agios Dionisos naar Litochoro. 'Niet alleen omdat ik botanicus ben hoor, ook omdat het landschap elke paar honderd meter verandert. Als je naar de top wandelt, lijkt het alsof je midden in de Alpen zit. Maar ook de uitzichten zijn grandioos. Bij helder weer zie je Thessaloniki liggen. Dat ligt 100 kilometer verderop!'

DE OLYMPOS-PARALIA 35 KM

☉ **De route:** via Litochoro terug naar Katerini en daar de borden Paralia aanhouden.

☉ **De hoogtepunten:** of is het een dieptepunt? Kijken naar de Russen in Paralia.

Waar bijna alle wandelaars op de Olympusberg Litochoro als uitvalsbasis nemen, kiezen wij voor de 'Olympische Riviera'. Een heerlijke foute naam voor misschien wel het lelijkste stukje kust van Griekenland. We hebben over het badplaatsje Paralia dingen gehoord die we met eigen ogen willen zien.

Het is 35° C en twee vrouwen met lange bontjassen staan te giechelen voor de spiegel. Ze trekken de zwartbruin gestreepte mantels uit en staan in hun bikini peinzend voor zich uit te staren. Misschien toch een witte bontjas? Meer dan honderd bontjasszaken vullen de straten. En tjonge, wat zijn die bontjassen zeldzaam smakeloos. En daar moet je dan minimaal 400 dollar voor neertellen.

Paralia is een Oost-Europese enclave. Overal glitteren Russische neonreclames. Voor Rusland, Bulgarije en de landen van voormalig Joegoslavië is dit een koopjesparadijs. Heel het dorp is erop afgestemd. De luttele Engelsen die hier door een winstbeluste touropera-

RELAXTE SLANGEN

Pilion is een slangenmekka. Tussen 11.00 en 15.00 uur heb je grote kans een slang op het asfalt of op de stenen wandelpaden languit gestrekt in de zon aan te treffen. Je kunt ze dan redelijk dicht naderen. Er zijn giftige soorten bij, maar op Pilion is nog nooit iemand bezweken aan een slangenbeet.

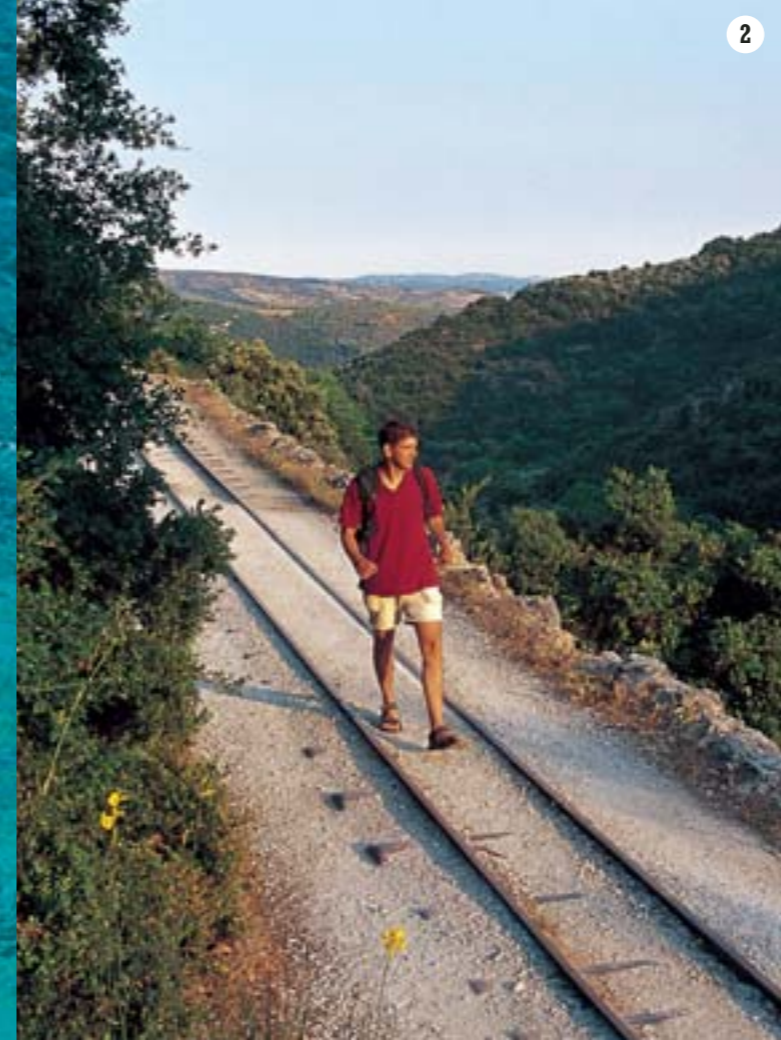
Foto vorige pagina: uitzicht op een van de kloosters van Meteora

De Olympus: hoogste piek van **GRIEKENLAND**

Boven: wachten in het klooster van Agios Dionisos totdat de zware onweersbui die Zeus over ons uitstort, voorbij is getrokken. Linksonder: 'Yes please, very nice fur coats, good price!' Rechts onder: in godenstad Dion liggen overal resten van Romeinse mozaïeken.

Milopotamos

tor naartoe zijn gebracht, proberen zich er met humor doorheen te slaan. *I didn't expect Siberia to be this hot.*'

PARALIA-METEORA 179 KM

⊙ **De route:** via Katerini achter de Olympus lang naar Elasona. Vervolgens Kefalovrisso, Deskati, Kalambaka, Kastraki en uiteindelijk Meteora aanhouden.

⊙ **De hoogpunten:** ruraal en rustig Grieks landschap, uitzichten en overstekende dieren, kloosters en rotsen van Meteora.

Achter de rug van de Olympus is het rustig. De weg naar Elasona voert door een stukje Griekenland waar geen toerist te bekennen is. Geen monumenten, geen stranden of opgravingen. Wel de landerige sfeer van het platteland. Dorpjes waar de tijd voorbij kruipt en oude mannetjes de banken van het kerkplein warmhouden. Iemand moet het toch doen. Ze groeten enthousiast als we passeren, zichtbaar blij met weer wat gespreksstof. Ongemerkt zijn we idyllisch Griekenland binnengereken (waar het bij wet verplicht is oude mannetjes op pleintjes te posteren en een terras aan te leggen onder de oudste boom).

En net zo ongemerkt staan we al voor Meteora. Nergens een teken van de beroemde rotskloosters. Tot vlak voor Kalambaka enkele enorme rotspunten zich uit de omringende laagvlakte losmaken. Onbereikbare, grillige pieken voor de gewone sterveling. Echter niet voor de honderden monniken die hier in de 14de eeuw vierentwintig kloosters optrokken. Een hels karwei, maar dan had je ook de ideale meditatieve rust. Aan een touw moest elke monnik naar boven worden getakeld om bin-

nen te kunnen komen. *Splendid isolation* op z'n Grieks. Geen wonder dat de Engelsman James Bond zich hiertoe aangetrokken voelde. Hij maakte het meest spectaculaire klooster, Agios Triadha, wereldberoemd door in *For your eyes only* de steile rotswanden te beklimmen.

Maar in de Middeleeuwen zal het hier geen feest zijn geweest. Van de vierentwintig kloosters zijn er nog maar zes over. Dat verbaast ons niks. De uitgebalanceerde ligging op de top van de reuzenmenhirs jaagt zelfs nu nog schrik aan. Eén klein aardschokje en er lag weer een klooster beneden. De schietgebedjes kwamen meestal te laat.

Je moet overigens wel heel erg van iconen houden, wil je een bezoek aan alle zes de kloosters volmaken. Maar het is de moderne bezoeker in ieder geval erg gemakkelijk gemaakt. Een splinternieuwe weg brengt je zonder een centje pijn bij alle zes, en de uitzichten zijn magistraal. Meteora valt in de zeldzame categorie wereldwonderen die je verwachtingen echt overtreffen.

METEORA-AGIOS IOANNIS (PILION) 174 KM

⊙ **De route:** vanuit Kalambaka naar Trikala. Daarna Larissa aanhouden en daar de snelweg naar Volos nemen. Let op: bij oprijden snelweg staat Volos opeens niet meer vermeld. Je moet Lamia aanhouden totdat Volos weer staat aangegeven. In Volos volg je in de stad de (onopvallende) richting-aanwijzers naar Portaria, Hania, Zagora en uiteindelijk Agios Ioannis.

⊙ **De hoogpunten:** dorpspleinen van Makrinitisa en Zagora, junglelandschap en uitzichten tussen Hania en Agios Ioannis, strand van Agios Saranta.

Allemaal bestjes

Noord-Griekenland is een reptielenparadijs. Vooral tussen de Olympus en Meteora stikte het van de hagedissen en schildpadden op de weg. En nog nooit zagen wij op een reis zoveel slangen oversteken. Daarbij kom je minimaal een paar keer vast te zitten tussen een kudde schapen of geiten.

NOORD-GRIEKENLAND PRAKTISCH

HOE KOM JE ER?

Auto: afstand Utrecht-Thessaloniki 2262 km. Transavia vliegt dagelijks op Thessaloniki. Prijs retourticket v.a. € 285. Informatie en/of reserveren via 020-406 04 06, of kijk op www.transavia.nl.

AUTOHUUR

Holiday Autos geeft laagste prijsgarantie. 7 dagen autohuur op vliegveld Thessaloniki v.a. € 208 (autoklasse A, incl. alle kilometers en zonder eigen risico). Informatie en/of reserveren: tel. 076-508 35 08 of www.holidayautos.nl (bij reserveren via internet € 10 korting).

DE ROUTE RIJDEN

Route begint in Vergina en eindigt in Pilion. Afstand 683 km. Trek er minimaal vier dagen voor uit. Als je gaat wandelen op de Olympusberg en ook Pilion helemaal wilt ontdekken, heb je minimaal een week nodig. De wegen zijn goed en de bewegwijzering is voor 90% tweetalig. Wel is opvallend dat de Griekse wegen geen nummers hebben, zodat je bij het kaartlezen altijd op de eerstvolgende grote plaats moet focussen. Het cliché dat de 'Grieken rijden als gekken', kunnen wij na deze route niet onderschrijven. Wel moet je alert rijden, vanwege trage landbouwvoertuigen, overstekende dieren, soms krappe wegen en onoverzichtelijke verkeerssituaties (vooral in dorpen en steden). Maar over het algemeen is het relaxed rijden.

BESTE REISTIJD

Half april t/m juni en september t/m half oktober. In juli en augustus is vooral het noordelijke deel van de route alleen voor hittebe-

stendigen. Pilion is altijd iets koeler door de bergen en zeewind.

TELEFOON

Het landnummer van Griekenland is 0030.

GELD

Overal geldautomaten, behalve in kleine plaatsjes als Paralia of Agios Ioannis. Griekenland is ondanks een stijging van de prijzen door de euro nog steeds redelijk betaalbaar. Pilion is echter een slag duurder vanwege de grote populariteit bij de Grieken.

ACCOMMODATIE

De meest geschikte overnachtingsplaatsten op deze route zijn Litochoro of Paralia bij de Olympus, Kastraki bij Meteora en Agios Ioannis op Pilion. In **Paralia** is Hotel Strass een optie. Goede, verzorgde 2-pk v.a. € 52 op 200 meter van het strand. Tel. (0)351-62554. Aanrader in **Kastraki** is pension Villa San Giorgo met mooie kamers met uitzicht op Meteora. 2-pk v.a. € 35, tel. (0)432-22289. Aanrader in **Agios Ioannis** is het oude en sfeervolle hotel Aloe. 2-pk v.a. € 71, tel. (0)426-312 41. Goedkope kamers met mooie appartementen op Pilion worden bemiddeld door reisbureau Les Hironnelles, tel. (0)421-321 71, www.les-hironnelles.gr. Of kijk op www.all-hotels.gr. Ondanks de minpunten (lastige zoekstructuur, geen kamerprijzen, niet on-line boekbaar) toch een waardevolle database en bij elk hotel wordt het telefoonnummer gegeven.

ETEN EN DRINKEN

Goede Griekse taverna's zijn zelfs in het kleinste gat te vinden. Voor

ca. € 8 tot 15 heb je een uitstekende maaltijd incl. wijn, water en brood. Op Pilion ligt het prijsniveau iets hoger. Probeer zeker de lokale specialiteit *spetsofai*, een stoofschotel met worst, tomaten, paprika's en kruiden. Aanrader: moeilijk te vinden maar de moeite waard vanwege de ligging is het gehucht **Damochari** bij Agios Ioannis. 's Avonds zeer sfeervol verlichte rotsbaai met drie taverna's aan het water.

WANDELEN OP DE OLYMPUS

Mooie en gemarkeerde wandeling van 5 uur: vanuit Litochoro via het klooster van Agios Dionisos naar de bergtaverna Prionia (of andersom). Je loopt door het dal van Enipeas op de lagere flanken van de berg. Naar de top wandelen kan ook door te overnachten in berghutten. Meer info: VVV Litochoro, geopend van juni tot september van 09.00-12.00 uur, tel. (0)352-083100.

KAARTEN EN GIDSEN

Als reisgids beviel ons de **Rough Guide Greece** (€ 24,15) het best. We gebruikten deze gids in combinatie met de eveneens uitstekende, maar meer beknopte **Griekenland**-gids van Trotter (€ 15,95). Beste kaart voor de autorit is **Epiros/Thessaly** van Road Editions (€ 7,50, schaal 1:250.000), maar ter plekke niet altijd verkrijgbaar. Wie liever in Nederland al een kaart koopt, schaft het best nummer **980 Griekenland** van Michelin (€ 6,20, 1:700.000) aan.

INFORMATIE

Grieks Verkeersbureau. Tel. 0900-202 59 05 (€ 0,25 p.m.)

INTERNET

Griekenland loopt op internetgebied achter op de rest van Europa, met irritant veel sites vol nietszeggende en commerciële info. Nederlandse sites zijn eigenlijk het beste alternatief.

www.grieksverkeersbureau.nl

⊙⊙⊙ Brede site met veel doorklikmogelijkheden. Van veerbootschema's tot musea en hotels.

www.griekenland.net ⊙⊙

Aardige Nederlandstalige, niet al te diepgaande, site met als extra info over last minutes, reisverslagen en Griekse recepten.

www.travel-pelion.gr ⊙

Veel lege plekken op de site, maar wel ideaal om accommodatie te vinden op Pilion.

www.kalampaka.com ⊙

Eenvoudige site over de kloosters van Meteora, maar een leuk voorproefje.

OORDEEL VAN DE AUTEUR

'Lekker gebied om te rijden met mooie onontdekte stukjes Griekenland. Veel natuur, cultuur, wandelmogelijkheden en voor de liefhebber op Pilion ook nog enkele superstranden. Weer eens wat anders dan de eeuwige Peloponnessos die in alle reisbrochures staat.'

PLUS

⊙ Nog niet overlopen ⊙ Uitstekende wegen en mooie route ⊙ Flora en fauna ⊙ Wandelmogelijkheden ⊙ Goedkope restaurants ⊙ Mooie dorpspleintjes ⊙ Cultuurschatten van Vergina, Dion en Meteora ⊙ Landschap en stranden van Pilion

MIN

⊙ Lelijk landschap tussen Meteora en Volos ⊙ De 'Olympische Riviera' ⊙ De prijzen op Pilion

WANDELEN VOOR EZELS

Pilion is een ideaal wandelgebied doordat de kalderimia (oude ezelpaden) grotendeels zijn gerestaureerd en gedeeltelijk gemarkeerd. Ze lopen vooral door de mooie bosrijke oostkust. Beste wandelkaart is van Road Editions (prijs € 7,50, schaal 1:50.000) die in o.m. Agios Ioannis wordt verkocht.

EILANDHOPPEN

Deze REIZEN-route is gemakkelijk te combineren met eilandhoppes naar de eilanden Skiathos, Skópelos en Alónissos. In 2003 publiceert REIZEN een artikel over het eiland Skópelos.

Terug in de armen van Zeus. De berg Pilion – tevens de naam van het schiereiland – was het zomerverblijf van de oude Griekse goden en dus heeft de streek magische krachten. Dat kun je zien aan de bomen. Nergens in Europa zijn ze zo immens groot. Vooral de noordoostkust is dichtbegroeid als een tropisch regenwoud en huisvest platanen dik als metrotunnels. Ideaal overigens om enkele van de mooiste pleinen van Griekenland te beschaduwden.

Want die heeft Pilion. Het schiereiland is zonder meer een van de mooiste plekken van Griekenland. Dat komt door het uitbundige groen en de unieke bouwstijl. De huizen met Venetiaanse balkons en leistenen daken zijn

al erg bijzonder, maar de pleinen maken het helemaal af. Oude krakende platanen, een klein kapelletje, een verwerde fontein: volgens die blauwdruk is elk dorp gebouwd. Zoals Makrinitza, waar het dorpsplein ook nog als een keizerlijke loge boven de Pagassetische Golf hangt, met diep beneden de havenstad Volos. Busladingen Atheners komen hier in het weekend de zonsopgang bekijken.

Want dat is het andere verhaal van Pilion. Buitenlandse toeristen komen er niet veel, maar bij de Grieken is het schiereiland razend populair. Vooral tijdens weekenden en feestdagen bevolken ze massaal de vele taverna's. En kijken ze meewarig naar de West-Europese toeristen die hier komen wandelen en zich in het zweet werken op de oude ezelpaden. 'Die zijn gek', zie je ze denken als er weer een flesje retsina wordt ontkurkt.

Het is een kwestie van kiezen. Natuurlijk is relaxen op Pilion heerlijk, met al die pleinen, restaurants en de uitzonderlijk mooie stranden. Maar de wandelpaden door de Egeïsche jungle zijn ook uniek. Misschien is het slimmer je in dit land van de centauren – half mens, half dier – maar gewoon aan te passen, en van twee walletjes te eten.

AGIOS IOANNIS-AGIOS KIRIAKI 94 KM

© **De route:** via achtereenvolgens Tsangarada, Milopotamos, Neochori, Argalasti, Lafkos en Trikeri naar Agios Kiriaki op het uiterste zuidwestpunt van Pilion.

© **De hoogpunten:** landschap tussen Agios Ioannis en Neochori, boom van Tsangarada, strand van Milopotamos, dorpsplein Lafkos, uitzichten tussen Lafkos en Agios Kiriaki.

Tsangarada heeft de grootste van Pilion. De meer dan duizend jaar oude plataan op het plein van Agia Paraskevi heeft een omtrek van 14 meter. Maar Tsangarada heeft vooral Milopotamos. Een azuurblauwe baai met alle clichés die je bij een droomstrand kunt wensen. 'Ik durf het bijna niet te zeggen', grinnikt fotograaf Harm Jan, 'maar deze reisgids meldt dat dit misschien wel het mooiste strand van Griekenland is.' Het is duidelijk: Zeus accepteerde op zijn zomerverblijf slechts de vergrotende trap.

Puur en alleen omdat we de meest zuidelijke punt van het schiereiland willen bereiken (wat landkaarten al niet kunnen doen), rijden we na het dorp Neochori toch door. De dorpspleintjes blijven mooi, maar de groene jungle houdt abrupt op. Het is opeens saai.

Op de laatste kilometers haalt Pilion echter nog één keer uit. Tussen Lafkos en Agios Kiriaki lijkt het alsof we op een heus eiland rijden met prachtige uitzichten aan alle kanten. En de terrasjes van Agios Kiriaki doen het heel goed als afsluiter. Een echt vissersdorpje, met blauwe taverna's aan de haven, bruine visnetten op de wal en felgekleurde vissersboten klotsend in het water. En wederom zijn we bijna helemaal alleen. Die Zeus. ©

Reacties of vragen: cvdheijden@anwb.nl

Makrinitza